ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΛΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

Η ΔΥΟ ΑΡΤΕΜΙΔΕΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀ λοιπὸν ποὺ ὁ βασιλεὺς ἄρχισε κιόλας νὰ ἱστοχωρῆ! εἶπε μὲ σιγανὴ φωνὴ ἡ Ἄρτεμις στὸν κοντόσταυλο, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε πλησιάσει.

—Ἂς περιμένουμε τὴ σειρά μας! τῆς ἀπάντησε ὁ Μονμορανσὺ χωρὶς νὰ τὰ χάσῃ.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ Γαβριὴλ ἀπαντοῦσε στὸ βασιλέα, πλημμυρισμένος ἀπὸ συγκίνησι:

—Μεγαλειότατε, Μεγαλειότατε, δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ σᾶς ἐπαναλάβω ποιὰ χάρι τολμῶ νὰ περιμένω ἀπὸ τὴ μεγαλοψυχία σας, τὴν ἐπιείκειά σας καὶ τὴν δικαιοσύνη σας... Αὐτὸ ποὺ ζητήσατε ἀπὸ μένα, ἐλπίζω ὅτι τὸ ἔκανα... Αὐτὸ ποὺ σᾶς ζήτησα, ἡ Μεγαλειότης σας θὰ εὐαρεστηθῆ νὰ τὸ κάνη τώρα;... Λησμόνησε τὴν ὑπόσχεσί της ἢ θὰ τὴν πραγματοποιήση!...

Καὶ ἡ φωνή του, καθὼς ἔλεγε τὰ λόγια αὐτά, εἶχε πάρει ἀπειλητικὸ τόνο.

—Ναί, κύριε, θὰ τὴν πραγματοποιήσω, ἀπάντησε ὁ βασιλεύς, χωρὶς νὰ διστάση καθόλου.

Καὶ ἀμέσως ἐπρόσθεσε:

—Πλησιάστε λοιπόν, κύριε!

Ὁ Γαβριὴλ ἐπλησίασε πράγματι. Συγχρόνως ὁ καρδινάλιος τῆς Λωρραίνης σηκώθηκε, ἔκανε μιὰ ἱπόκλισι τὸ βασιλέα καὶ ἀπομακρύνθηκε διακριτικά. Μὰ ἡ Ἄρτεμις τοῦ Ποιατιέ, ἡ ὁποία εἶχε καθήσει κοντὰ στὸ βασιλέα, οὔτε κουνήθηκε καθόλου καὶ μπόρεσε ἔτσι ν' ἀκούσῃ ὅσα ἔλεγε ὁ ὑψηλός της φίλος, ἴν καὶ ὁ Ἐρρίκος ΙΙ εἶχε χαμηλώσει τὴ φωνὴ γιὰ νὰ μὴ τὸν ἀκούσῃ παρὰ μόνο ὁ Γαβριήλ.

Ἡ ἐπιθεωρή της αὐτὴ ὡστόσο δὲν ἐλύγισε καθόλου τὴ θέλησι τοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος ξανάπε μὲ σταθερὸ τόνο:

—Κύριε ὑποκόμη ντὲ Μονγκομερύ, εἶστε ἕνας ἥρως, τὸν ὁποῖο ἐκτιμῶ καὶ θαυμάζω. Ὅταν θὰ ἔχετε αὐτὸ ποὺ μοῦ ζητήσατε καὶ τὸ ὁποῖο κερδίσατε ἐπαξίως, δὲν θὰ ἔχω ξεχάσει ἀκόμα τὰ χρέη μου σὲ σᾶς. Μὰ πάρτε τώρα αὐτὸ τὸ δαχτυλίδι. Αὔριο τὸ πρωὶ σὲ ὀχτώ, παρουσιάστε το στὸν κιδέρνητη τῆς φυλακῆς τοῦ Σατελέ. Θὰ τὸν ἔχω εἰδοποιήσει σχετικῶς κ' ἐγώ καὶ θὰ σᾶς ἀποδώσῃ ἀμέσως τὸν πατέρα σας.

Ὁ Γαβριὴλ, νιώθοντας ἀπὸ τὴ χαρὰ νὰ τοῦ λυγίζουν τὰ πόδια του, δὲν κρατήθηκε πειά κ' ἔπεσε γονατιστὸς μπρὸς στὸ βασιλέα.

—Ὦ! Μεγαλειότατε, εἶπε μὲ τὸ στῆθος φουσκωμένο ἀπὸ εὐτυχία καὶ μὲ τὰ μάτια πλημμυρισμένα ἀπὸ γλυκὰ δάκρυα, Μεγαλειότατε, ὅλη μου ἡ θέλησις, ὅλη μου ἡ ἐνεργητικότης, τῶν ὁποίων νοιώζω πὼς ἔδωσα ὡς τώρα ἀποδεῖξεις, θὰ εἶνε, γιὰ τὸ ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς μου, στὴν ὑπηρεσία τῆς ἀφοσιώσεώς μου πρὸς τὴ Μεγαλειότητά σας, ὅπως θὰ ἦσαν, στὴν ὑπηρεσία τοῦ μίσους μου, ἂν μοῦ λέγατε: «Ὄχι»

—Ἀλήθεια; ρώτησε ὁ βασιλεύς, χαμογελῶντας μὲ καλωσύνη.

—Μάλιστα, Μεγαλειότατε, σᾶς τὸ ἐξομολογοῦμαι... Ναί, μοῦ φαίνεται πὼς θὰ κατεδίωκα τὴ Μεγαλειότητά σας μέχρι τῶν τέκνων της, ὅπως τώρα θὰ τὴν ὑπερασπίζωμαι καὶ θὰ τὴν ἀγαπῶ στὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Μπρὸς στὸ Θεό, ὁ ὁποῖος τιμωρεῖ ἀργὰ ἢ γρήγορα τοὺς ἐπόρκους, σᾶς ὁρκίζομαι, ὅτι θὰ σᾶς μείνω αἰωνίως πιστός.

—Ἐμπρός!... Σηκωθῆτε, κύριε εἶπε ὁ βασιλεὺς χαμογελῶντας πάντοτε. Ἡσυχάστε!... Γιὰ νὰ σιγιλθῆτε, δίνεθῆτε μιὰ μικρὲς λεπτομέρειες ἀπ' τὴν τόσο ἀνέλπιστη ἅλωσι τοῦ Καλαί, γιὰ τὴν ὁποία δὲν θὰ κουραστῶ ποτέ, φαντάζομαι, νὰ μιλάω καὶ ν' ἀκούω νὰ μιλᾶνε.

Ὁ Ἐρρίκος ΙΙ κράτησε ἔτσι περισσότερο ἀπὸ μιὰ ὥρα τὸ Γαβριὴλ κοντά του, ρωτῶντας τον κι' ἀκούγοντάς τον, καὶ βάζοντάς τον νὰ τοῦ ἐπαναλαμβάνη ἑκατὸ φορές, χωρὶς νὰ κουράζεται, τὶς ἴδιες λεπτομέρειες.

Ἔπειτα ἀναγκάστηκε νὰ τὸν παραχωρήση στὶς κυρίες τῆς Αὐλῆς, ἡ ὁποῖες φλογιζόντουσαν ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ μιλήσοιν κι' αὐτὲς μὲ τὸ νεαρὸ ἥρωα.

Κ' ἐν πρώτοις, ὁ καρδινάλιος τῆς Λωρραίνης, ὁ ὁποῖος δὲν ἤξερε καὶ τόσο καλὰ τὴ ζωὴ τοῦ Γαβριήλ, κι' ὁ ὁποῖος δὲν ἔβλεπε σ' αὐτὸν παρὰ τὸν φίλο καὶ προστατευόμενο τοῦ ἀδελφοῦ του, θέλησε νὰ τὸν παρουσιάση στὴ βασίλισσα.

—*Αὐτὸ ποὺ ζητήσατε ἀπὸ μένα, Μεγαλειότατε, τὸ ἔκανα...*

Ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων, μπροστὰ σ' ὅλη τὴν Αὐλή, ἀναγκάστηκε νὰ συγχαρῆ αὐτὸν ποὺ εἶχε κερδισει μιὰ τόσο μεγάλη νίκη. Μὰ τὸ ἔκανε αὐτὸ ψυχρὰ καὶ ἀγέρωχα, καὶ τὸ αὐστηρὸ καὶ περιφρονητικὸ γκρίζο βλέμμα της διέψευδε τὰ λόγια ποὺ τὸ στόμα της ἔλεγε παρὰ τὴ θέλησί της.

Ὁ Γαβριήλ, καθὼς ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Αἰκατερίνη μὲ σεβασμὸ τὶς εὐχαριστίες του, ἔννοιωθε τὴν ψυχή του νὰ παγώνη ἀπὸ τὰ ψευτικα κομπλιμέντα του, κάτω ἀπ' τὰ ὁποῖα τοῦ φαινόταν πὼς μάντευε μιὰ μυστικὴ εἰρωνία καὶ κάποια κρυφὴ ἀτειλή.

Ὅταν, ἀφοῦ χαιρέτησε τὴν Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων, γύρισε πίσω γιὰ νὰ ἀποσυρθῆ, νόμισε πὼς ἀνακάλυψε τὴν αἰτία τοῦ ὀδυνηροῦ προαισθήματος ποὺ εἶχε νοιώσει.

Πράγματι, καθὼς τὰ βλέμματά του ἔπεσαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ βασιλέως, εἶδε μὲ τρόμο ὅτι ἡ Ἄρτεμις τοῦ Ποιατιὲ τὸν εἶχε πλησιάσει κι' ὅτι τοῦ μιλοῦσε σιγανά, χαμογελῶντας συγχρόνως εἰρωνικὰ καὶ μοχθηρά. Ἀπὸ τὸ ὕφος του, ὁ Ἐρρίκος ΙΙ φαινόταν πὼς ἀμηνόταν ἐνῶ ἐκείνη ἐπέμενε ὁλόενα καὶ πιὸ πολύ.

Ἡ Ἄρτεμις μάλιστα φώναξε καὶ τὸν κοντόσταυλο Μονμορανσύ, ὁ ὁποῖος ἄρχισε νὰ μιλάη στὸ βασιλέα μὲ ζωηρότητα.

Ὁ Γαβριὴλ τὰ ἔβλεπε ὅλ' αὐτὰ ἀπὸ μακριά. Δὲν ἔχανε οὔτε μιὰ ἀπὸ τὶς κινήσεις τῶν ἐχθρῶν του καὶ ὑπέφερε τρομερά.

Μά, τὴν στιγμὴ ποὺ ἡ καρδιά του σπαραζόταν ἔτσι, μιὰ ἀγγελικὴ ὀπτασία τὸν πλησίασε. Ἦταν ἡ Μαρία Στούαρτ, ἡ νεαρὰ σύζυγος τοῦ διαδόχου, ἡ ὁποία, μὲ τὴ γλυκειά φωνή της, ἄρχισε νὰ τὸν συγχαίρη καὶ νὰ τὸν ἐπαινῆ.

Ὁ Γαβριήλ, παρ' ὅλη τὴν ἀνησυχία του, τῆς ἀπαντοῦσε ὅσο μποροῦτε καλύτερα.

—Τὰ κατορθώματά σας ὑπῆρξαν ἀσύγκριτα, τοῦ ἔλεγε ἡ γλυκειὰ πριγκήπισσα καὶ βασίλισσα, ἐνθουσιασμένη. Δὲν εἶν' ἔτσι, χαριτωμένε μου δελφίνε; ἐπρόσθεσε ἀπευθυνομένη πρὸς τὸ νεαρό της σύζυγο, τὸ διάδοχο Φραγκίσκο, ὁ ὁποῖος ἔνωνε τοὺς ἐπαίνους του μὲ τοὺς δικούς της.

—Γιὰ ν' ἀκούσῃ κανεὶς τέτοια ὡραῖα λόγια καὶ τί δὲν θἄκανε! ἀπάντησε ὁ Γαβριήλ, τοῦ ὁποίου τ' ἀφηρημένα βλέμματα δὲν ξεκολλοῦσαν ἀπὸ τὸ βασιλέα, τὴν Ποιατιὲ καὶ τὸν κοντόσταυλο.

—Ὅταν ἔννοιωσα τὸν ἑαυτό μου νὰ τραβᾶη σὲ σᾶς μιὰ ξεχωριστὴ συμπάθεια, ἐξακολούθησε ἡ Μαρία Στούαρτ, μὲ τὴ συνηθισμένη της χάρι, ἡ καρδιά μου μὲ προειδοποιοῦσε χωρὶς ἄλλο ὅτι θὰ κάνατε ὅλ' αὐτὰ τὰ λαμπρὰ κατορθώματα, τὰ ὁποῖα ἐξυπηρέτησαν τόσο τὴ δόξα τοῦ ἀγαπητοῦ μου θείου ντὲ Γκίζ. Ἄ! σταθῆτε, θὰ ἤθελα νὰ εἶχα, ὅπως ὁ βασιλεὺς τὴ δύναμι, νὰ σᾶς ἀνταμείψω κ' ἐγώ.... Μὰ μιὰ γυναῖκα, ἀλλοίμονο! δὲν ἔχει οὔτε τίτλους, οὔτε τιμὲς στὴ διάθεσί της...

—Ὦ! ἀπάντησε ὁ Γαβριήλ. Ἔχω ὅ,τι θὰ μποροῦσα νὰ εὐχηθῶ στὸν κόσμο!

Καὶ συγχρόνως ἔλεγε μέσα του: «Ὁ βασιλεὺς δὲν ἀπαντάει πειά, ἀκούει μόνο»

—Δὲν ἔχει σημασία! εἶπε ἡ Μαρία Στούαρτ. Ἂν εἶχα τὴ δύναμι, θὰ σᾶς ἔκανα νὰ ἔχετε φιλοδοξίες, τὶς ὁποῖες θὰ σᾶς ἱκανοποιοῦσα. Μὰ γιὰ τὴ στιγμή, ὅ,τι ἔχω εἶν' αὐτὲς ἡ διολέττες ποὺ μοῦ τὶς ἔστειλε ὁ κηπουρὸς τῶν ἀνακτόρων ὡς λουλούδια σπάνια ἔπειτ' ἀπὸ τὶς τελευταῖες παγωνιές. Ἔ λοιπόν, κύριε ντ' Ἐξμές, μὲ τὴν ἄδεια τοῦ ἀγαπητοῦ καὶ ὑψηλοτάτου μου συζύγου, σᾶς προσφέρω αὐτὰ τὰ ἄνθη, ὡς ἀνάμνησι τῆς ἡμέρας αὐτῆς. Τὰ δέχεστε;

—Ὦ! Ὑψηλοτάτη!... φώναξε ὁ Γαβριήλ, φιλῶντας μὲ σεβασμὸ τὸ χέρι ποὺ τοῦ προσέφερε τὰ λουλούδια.

—Τὰ ἄνθη, ἐξακολούθησε ἡ Μαρία Στούαρτ, μὲ ὕφος ὀνειροπόλο, εἶνε συγχρόνως ἓν' ἄρωμα γιὰ τὴ χαρὰ καὶ μιὰ παρηγοριὰ γιὰ τὴ θλῖψι. Μπορεῖ νὰ γίνω μιὰ μέρα δυστυχισμένη... Ἔ, δὲν θὰ γίνω ποτὲ ἐντελῶς δυστυχισμένη, ὅσο θὰ ἔχω κοντά μου λίγα λουλούδια... Ὅσο γιὰ σᾶς, κύριε ντ' Ἐξμές, ποὺ εἰσθε θριαμβευτὴς κι' εὐτυχισμένος, σᾶς προσφέρω τὰ λουλούδια αὐτὰ μονάχα γιὰ τὸ ἄρωμά τους.

—Ποιὸς ξέρει; εἶπε ὁ Γαβριὴλ κουνῶντας τὸ κεφάλι του μὲ μελαγχολία, ποιὸς ξέρει ἂν ὁ θριαμβευτὴς κι' ὁ εὐτυχισμένος δὲν θὰ ζητήση σὲ λίγο νὰ βρῆ κάποια παρηγοριὰ στὰ λουλούδια αὐτά.

Τὰ βλέμματά του, ἐνῶ μιλοῦσε ἔτσι, ἦσαν καρφωμένα πάντα στὸ βασιλέα, ὁ ὁποῖος, ἐκείνη τὴ στιγμή, φαινόταν νὰ σκέφτεται καὶ νὰ

χαμηλώνη τὸ κεφάλι του, καθὼς ἄκουγε τὰ λόγια τῆς Ἀρτέμιδος τοῦ Πουατιὲ καὶ τοῦ κοντοσταύλου, ποὺ γινόντουσαν ὁλοένα καὶ πιὸ ζωηρά.

Ὁ Γαβριὴλ ἔτρεμε συλλογιζόμενος ὅτι χωρὶς ἄλλο ἡ εὐνοουμένη εἶχε ἀκούσει τὴν ὑπόσχεσι ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ὁ βασιλεύς, κι' ὅτι τοῦ μιλοῦσε τώρα γιὰ τὸν πατέρα του.

Ἡ νεαρὰ σύζυγος τοῦ διαδόχου, ἀφοῦ τοῦ εἶπε μερικὰ ἀκόμα κολακευτικὰ λόγια, ἀπομακρύνθηκε. Τὴν ἴδια στιγμὴ, τὸν πλησίασε ὁ ναύαρχος Κολινὺ κι' ἄρχισε κι' αὐτὸς νὰ τὸν συγχαίρη γιὰ τὰ κατορθώματά του στὸ Καλαί, τὰ ὁποῖο εἶχαν ξεπεράσει τὰ κατορθώματα στὸ Σαὶν - Κεντέν...

Καὶ ὅμως αὐτὸς ὁ νέος, τὸν ὁποῖο τόσο εἶχε εὐνοήσει ἡ τύχη, καὶ τὸν ὁποῖο ζήλευαν ὅλοι, ποτὲ δὲν εἶχε ὑποφέρει τόσο, ὅσο ὑπέφερε τώρα.

— Εἶστε ἐξ ἴσου ἱκανός, τοῦ ἔλεγε ὁ ναύαρχος, νὰ κερδίζετε νίκες καὶ νὰ μεταβάλλετε τὶς ἧττες σὲ θριάμβους. Εἶμαι περήφανος, γιατὶ κατάλαβα τὴ μεγάλη ἀξία καὶ νοιώθω μεγάλη λύπη, γιατὶ δὲν ἤμουν κ' ἐγὼ κοντά σας στὰ τελευταῖα σας κατορθώματα, ποὺ δόξασαν, ὄχι μόνο σᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴ Γαλλία ὁλόκληρη.

— Θὰ μᾶς ξαναπαρουσιαστῆ εὐκαιρία νὰ πολεμήσουμε μαζύ, κύριε ναύαρχε, ἀπάντησε ὁ Γαβριήλ.

— Ἀμφιβάλλω πολὺ γ' αὐτό, εἶπε ὁ Κολινὺ μὲ κάποια θλῖψι. Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάη μόνο, μήπως ξανασυναντηθοῦμε στὸ πεδίο τῆς μάχης ὡς ἐχθροί!

— Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάη, πράγματι! φώναξε ζωηρὰ ὁ Γαβριήλ. Μὰ τί θέλετε νὰ πῆτε μὲ τὰ λόγια σας αὐτά, κύριε ναύαρχε;

— Ἔκαψαν ζωντανοὺς τὸν τελευταῖο μῆνα τέσσερες κληρικοὺς εὐγενόντους, ἀπάντησε ὁ Κολινύ. Οἱ εὐγενόντοι, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ μέρα σὲ μέρα, μεγαλώνοιν σὲ ἀριθμὸ καὶ σὲ δύναμι, θὰ πάψουν πειὰ ν' ἀνέχωνται αὐτὲς τὶς ἄτιμες καὶ ἀδελφοφαγεῖς διώξεις... Κ' ἐκείνη τὴν ἡμέρα τὰ δύο κόμματα, στὰ ὁποῖα εἶνε χωρισμένη ἡ Γαλλία, θὰ μεταβληθοῦν σὲ δυὸ ἐχθρικοὺς στρατεύς... Τότε, ἐσεῖς, ὁ ὁποῖος εἶστε τόσο ἀφοσιωμένος στὸ βασιλέα σας, δὲν θὰ πολεμήσετε βέβαια ἐναντίον του, ἀκολουθῶντας τοὺς αἱρετικούς.

— Νομίζω πὼς ἀπατᾶσθε, κύριε ναύαρχε, ἀπάντησε ὁ Γαβριήλ, ὁ ὁποῖος δὲν ξεκολλοῦσε οὔτε στιγμὴ τὰ βλέμματά του ἀπ' τὸν Ἐρρίκο II. Ἔχω λόγους νὰ νομίζω ὅτι σὲ λίγο θὰ ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ πολεμήσω μὲ τοὺς καταδυναστευομένους αἱρετικοὺς ἐναντίον τῶν δυναστῶν τους.

— Πῶς; φώναξε ὁ ναύαρχος. Τί εἴπατε;... Χλωμάζετε, Γαβριήλ! Ἡ φωνή σας ἀλλοιώνεται!... Τί ἔχετε λοιπόν;

— Τίποτε! Τίποτε, κύριε ναύαρχε.... Μὰ πρέπει νὰ σᾶς ἀφήσω! Ὠρεβοὺὰρ σὲ λίγο!...

Ὁ Γαβριὴλ εἶχε δεῖ ἀπὸ μακρὰ τὸ βασιλέα νὰ κάνη μιὰ κίνησι συγκαταθέσεως καὶ τὸν Μονμορανσὶ ν' ἀπομακρύνεται ἀμέσως, ἐνῶ συγχρόνως ἔρριχνε στὴν Ἀρτέμιδα ἕνα θριαμβευτικὸ βλέμμα.

Ὡστόσο, ὅταν ἔπειτ' ἀπὸ μερικὲς στιγμὲς, ἡ δεξίωσις τελείωσε καὶ ὁ Γαβριὴλ πῆγε καὶ χαιρέτησε τὸ βασιλέα γιὰ ν' ἀποσυρθῆ, τόλμησε καὶ τοῦ εἶπε:

— Μεγαλειότατε, αὔριο!

— Αὔριο, κύριε! τοῦ ἀπάντησε ὁ βασιλεύς.

Μά, λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ὁ Ἐρρίκος II δὲν κύτταξε τὸ Γαβριὴλ κατὰ πρόσωπο. Εἶχε γυρίσει μάλιστα ἀλλοῦ τὰ μάτια του. Δὲν χαμογελοῦσε πιά, ἐνῶ ἀντιθέτως, χαμογελοῦσε ἡ Ἄρτεμις τοῦ Πουατιέ.

Ὁ Γαβριὴλ ποὺ ὅλοι νόμιζαν πὼς ἦταν ὁ πιὸ εὐτυχισμένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ἀποσύρθηκε μὲ τὸν τρόμο καὶ τὸν πόνο στὴν καρδιά του.

Ὅλο τὸ βράδυ, περιπλανιόταν ὁλόγυρα ἀπ' τὴ φυλακὴ τοῦ Σατελέ. Ἀνέκτησε κάπως τὸ θάρρος του, μὴ βλέποντας τὸν κοντόσταυλο Μονμορανσὶ οὔτε νὰ μπαίνη, οὔτε νὰ βγαίνη ἀπ' αὐτή.

Στριφογύριζε συγχρόνως στὸ δάχτυλό του τὸ δαχτυλίδι τοῦ Ἐρρίκου II καὶ ἐπανελάμβανε τὰ κατηγορηματικὰ λόγια τοῦ Ἐρρίκου II: «Ὁ πατέρας σας θὰ σᾶς ἀποδοθῆ ἀμέσως!»

Ἀδιάφορο! Αὐτὴ ἡ νύχτα ποὺ χώριζε ἀκόμα τὸ Γαβριὴλ ἀπ' τὴν ἀποφασιστικὴ στιγμή, τοῦ φαινόταν αἰῶνας ὁλόκληρος.

XXVII

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΜΕΤΡΑ

Ὅ,τι σκέφτηκε, ὅ,τι ὑπέφερε ὁ Γαβριὴλ αὐτὲς τὶς θανάσιμες ὧρες, ὁ Θεὸς μονάχα τὸ ξέρει... Ὅταν ξαναγύρισε στὸ μέγαρό του δὲν εἶπε τίποτε οὔτε στοὺς ὑπηρέτες του, οὔτε σ' αὐτὴ τὴν παραμάνα του, ἀλλὰ πῆγε κατ' εὐθεῖαν στὸ δωμάτιό του, ὅπου ἔμεινε κλεισμένος ὥς τὶς ἕξη τὸ πρωΐ.

Τὴν ὥρα ἐκείνη, παρουσιάστηκε ντυμένος κι' ἑτοιμασμένος, σὰν νὰ ἐπρόκειτο νὰ κάνη κάποιο μεγάλο ταξεῖδι. Τὴν προηγουμένη μάλιστα εἶχε ζητήσει ἀπὸ τὸν ἐπιστάτη του ὅλα τὰ χρήματα ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τοῦ συγκεντρώση.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ οἴκου του συγκεντρώθηκαν ἀμέσως γύρω του, προσφέροντάς του τὶς ὑπηρεσίες του. Οἱ τέσσερες ἐθελονταὶ ποὺ εἶχε φέρει μαζύ του ἀπὸ τὸ Καλαί, εἶχαν τεθεῖ στὴ διάθεσί του. Μὰ τοὺς εὐχαρίστησε ὅλους φιλικὰ καὶ τοὺς ἀπειλάκρινε, κρατῶντας μόνο κοντά του τὸν ἀκόλουθο Ἀνδρέα, ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ἡ Ἄρτεμις καὶ τὴν παραμάνα του Ἀλοῦζα.

— Καλή μου Ἀλοῦζα, εἶπε στὴν τελευταία, περιμένω ἐδῶ ἀπὸ μέρα σὲ μέρα δυὸ φίλους μου ἀπ' τὸ Καλαί, τὸν Ζὰν Πεκουὰ καὶ τὴν ἐξαδέλφη του Βαβέττα. Πιθανόν, Ἀλοῦζα, νὰ μὴ βρίσκομαι ἐγὼ ἐδῶ γιὰ νὰ τοὺς ὑποδεχθῶ. Μὰ ἂν ἀπουσιάζω, σὲ παρακαλῶ, Ἀλοῦζα, νὰ τοὺς ὑποδεχθῆς ἐσὺ καὶ νὰ τοὺς περιποιηθῆς, σὰν νὰ ἦσαν ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου.

— Σᾶς τὸ ὑπόσχομαι, ἐξοχώτατε, εἶπε ἁπλᾶ ἡ καλὴ παραμάνα, καὶ ξέρετε καλὰ ὅτι ὁ λόγος μου φτάνει. Μείνετε ἥσυχος γιὰ τοὺς ξένους σας.

— Εὐχαριστῶ, Ἀλοῦζα, εἶπε ὁ Γαβριήλ, σφίγγοντάς της τὸ χέρι. Καὶ τώρα, θέλω νὰ μιλήσω σὲ σένα, Ἀνδρέα, ἐπρόσθεσε ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἀκόλουθο ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ἡ Ἄρτεμις ντὲ Κάστρο. Ἔχω μερικὲς πολὺ σπουδαῖες ἐντολὲς νὰ σοῦ ἀναθέσω.

— Εἶμαι στὶς διαταγές σας, ἐξοχώτατε! ἀπάντησε ὁ Ἀνδρέας.

— Ἄκουσέ με καλά, εἶπε ὁ Γαβριήλ. Σὲ μιὰ ὥρα θὰ φύγω ἀπ' τὸ σπίτι αὐτὸ μόνος. Ἂν ξαναγυρίσω [illegible] λίγο, δὲν θὰ κάνης τίποτε ἀπὸ [illegible] τοῦ Ἐρρίκου. Ἡ μάλλον θὰ σοῦ δώσω [illegible] διαταγές. Μὰ εἶνε παθανὸν νὰ [illegible] ξαναμείνω, νὰ μὴν ξαναγυρίσω οὔτε [illegible] μέρα, οὔτε αὔριο, οὔτε σὲ πολὺ καιρό.

Ἡ Ἀλοῦζα, ἀκούγοντας [illegible] αὐτά, ἔνιωσε τὸ [illegible] τὸ [illegible] ἐνῶ συγχρόνως [illegible] ἀπὸ δάκρυα.

— Συγχώριμο, ἐξοχώτατε! διέκοψε ὁ Ἀνδρέας τὸν Γαβριήλ. Εἴπατε, ὅτι πιθανὸν ν' ἀρνηθῆτε νὰ ξαναγυρίσετε ἐδῶ.

— Μάλιστα, Ἀνδρέα.

— Καὶ δὲν θὰ σᾶς συνοδεύσω; Καὶ δὲν θὰ σᾶς ἰδῶ τόσο καιρό; εἶπε ὁ νέος θλιμμένος καὶ στενοχωρημένος.

— Ναί, Ἀνδρέα μου, τοῦ ἀπάντησε ὁ Γαβριήλ.

— Μά, ἐξακολούθησε ὁ ἀκόλουθος, ἡ πριγκήπισσα ντὲ Κάστρο μοῦ ἐμπιστεύθηκε, πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μας, μιὰ ἐπιστολὴ γιὰ τὴν ἐξοχότητά σας.

— Καὶ δὲν μοῦ τὴν ἔδωσες ἀκόμα, Ἀνδρέα; εἶπε ὁ Γαβριήλ.

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἐξοχώτατε, ἀλλὰ εἶχα ἐντολὴ νὰ σᾶς τὴ δώσω μονάχα ὅταν θὰ σᾶς ἔβλεπα νὰ ἐπιστρέφετε ἀπὸ τ' ἀνάκτορα λυπημένος ἢ θυμωμένος. «Τότε μόνο, μοῦ εἶχε πεῖ ἡ πριγκήπισσα Ἄρτεμις, νὰ δώσης στὸν κύριο κ' Ἔξιμὲς αὐτὴ τὴν ἐπιστολή».

— Ὤ! δός τη μου. Δός τη μου γρήγορα! φώναξε ὁ Γαβριήλ.

Τότε ὁ Ἀνδρέας ἔβγαλε ἀπ' τὸν κόρφο του μιὰ ἐπιστολή, σφραγισμένη μὲ φροντίδα, καὶ τὴν ἔδωσε στὸν νέο του κύριο. Ὁ Γαβριὴλ τὴν ἀποσφράγισε καὶ ἀποσύθηκε γιὰ νὰ τὴ διαβάση κοντὰ σ' ἕνα παράθυρο. Ἰδοὺ τί ἔγραφε ἡ ἐπιστολὴ αὐτή:

«Φίλε, ἀνάμεσα στὰ ὄνειρα καὶ στὶς ἀγωνίες τῆς τελευταίας αὐτῆς νύχτας ποὺ πρόκειται νὰ μὲ χωρίση, ἴσως γιὰ πάντα! ἀπὸ σᾶς, ἡ πιὸ σκληρὴ σκέψις ποὺ σχίζει τὴν καρδιά μου, ἦταν ἡ ἐξῆς: Πιθανόν, μέσ' στὸ μεγάλο καὶ τρομερὸ καθῆκον ποὺ πᾶτε νὰ ἐκπληρώσετε, νὰ βρεθῆτε σὲ ἀντίθεσι μὲ τὸν βασιλέα. Πιθανὸν τὸ ἀπρόοπτο ἀποτέλεσμα τοῦ ἀγῶνος σας νὰ σᾶς ἀναγκάση νὰ τὸν μισήσετε καὶ νὰ σᾶς σπρώξη νὰ τὸν τιμωρήσετε...

» Γαβριήλ, δὲν ξέρω ἀκόμα, ἂν ὁ βασιλεὺς εἶνε πραγματικὰ πατέρας μου. Μὰ ξέρω ὅτι ὡς τώρα μὲ λάτρευε σὰν παιδί του. Καὶ μονάχα ἡ πρόθεσή τῆς ἐκδικήσεώς σας ἐναντίον του μὲ κάνει ν' ἀνατριχιάζω αὐτὴ τὴ στιγμή. Ἂν μάλιστα πραγματοποιηθεῖ ἡ ἐκδίκησις αὐτή, σίγουρα θὰ πεθάνω...

» Κι' ὅμως, ἂν εἶμαι ἀδελφή σας, θ' ἀναγκασθῶ ἴσως νὰ σκεφθῶ σὰν κι' ἐσᾶς. Τὸ καθῆκον μου τότε θὰ μὲ κάνη νὰ συλλογισθῶ ἴσως νὰ ἐκδικηθῶ ἐκεῖνον ποὺ νόμιζα πατέρα μου, πρὸς χάριν τοῦ πραγματικοῦ μου πατέρα...

» Μὰ ὅσο ἀκόμα τὰ σκοτάδια κι' ἡ ἀμφιβολίες περιβάλλοιν τὸ τρομερὸ αὐτὸ μυστήριο, ὅσο ἀγνοῶ ἀκόμα ποῦ πρέπει νὰ διευθύνω τὸ μῖσος μου καὶ τὴν ἀγάπη μου, Γαβριήλ, σ' ἐξορκίζω, νὰ σεβασθῆς τὸ πρόσωπο τοῦ βασιλέως καὶ ἂν μ' ἀγάπησες πραγματικά, θὰ μὲ ὑπακούσης....

(Ἀκολουθεῖ)

Ὁ καρδινάλιος ἔκανε μιὰ ὑπόκλισι καὶ ἀπομακρύνθηκε...